PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Nykyään suomalaisten ruokapöydissä tarjotusta kalasta 70 prosenttia tuodaan ulkomailta. **KALAVALE-KIRJA**

7.11.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 7.59
ja laskee kello 16.08
Oulussa kello 8.28
ja laskee kello 15.34
Utsjoella kello 9.13
ja laskee kello 14.37

Päivän sana

7.11. Minä luotan siihen, että Jumala, joka on teissä aloittanut hyvän työnsä, myös saattaa sen päätökseen Kristuksen Jeesuksen päivään mennessä. Fil. 1:6

8.11. Jumala on todistajani, että minä kaipaan teitä kaikkia ja rakastan teitä hellästi, niin kuin Kristus Jeesus teitä rakastaa. Fil. 1:8

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Taisto
Huomenna torstaina: Aatos

Mietelause

Sellaiselle ei löydy ihmettä, joka ei osaa ihmetellä itseään.

Marie von Ebner-Eschenbach

MERKKIPÄIVIÄ

50-VUOTIAS

Maanviljelijä **Asko Tikka** 8.11. Reisjärvi. Juhlii 9.11. Hipporannassa klo 18 alkaen.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Julkaisemme vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Kuvaksi käy mustavalko- tai värikuva. Palsta on maksuton. Tiedon tulee olla perillä viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Osoite: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai sähköpostilla *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*

Suosikkimajaa voi nyt äänestää

Järjestyksessä toiseen valtakunnalliseen majanrakennuskilpailuun osallistui 284 majaa ja noin 1 000 majanrakentajaa ympäri Suomen. Määrä yli kaksinkertaistui viime vuodesta.

Kilpailun nettisivuilla *www.majanrakennus.fi* on käynnissä äänestys parhaiden valitsemiseksi. Se päättyy 9. marraskuuta.

Kilpailun suosio ylitti järjestäjän odotukset.

”Tavoittelimme 200:aa majaa, mutta lopputulos ylittyi lähes sadalla. Tämä on hieno saavutus, sillä noin tuhat lasta on päässyt esille tässä luovuutta ja osallisuutta edistävässä kilpailussa”, kilpailukoordinaattori **Hanna Falck** kertoo.

Majojen joukosta löytyy perinteisiä metsämajoja sekä huolella valmistettuja rakennelmia.

Majagalleriassa voi ihailla eläinten koteja, piilopaikkoja, salaluolia ja tähystystorneja. Majoihin liittyy myös tarinoita, joissa seikkailevat majanrakentajien lisäksi eläimet ja satuhahmot.

Voittajat julkistetaan Lapsen oikeuksien päivänä 20. marraskuuta.

MT

Meret tyhjenevät, jos kalastusta ei rajoiteta

Maailman kalakannat voivat romahtaa vuoteen 2050 mennessä. Ruoka-aitan ehtyminen olisi suurimpia katastrofeja ihmiskunnan historiassa.

JAANA KANKAANPÄÄ

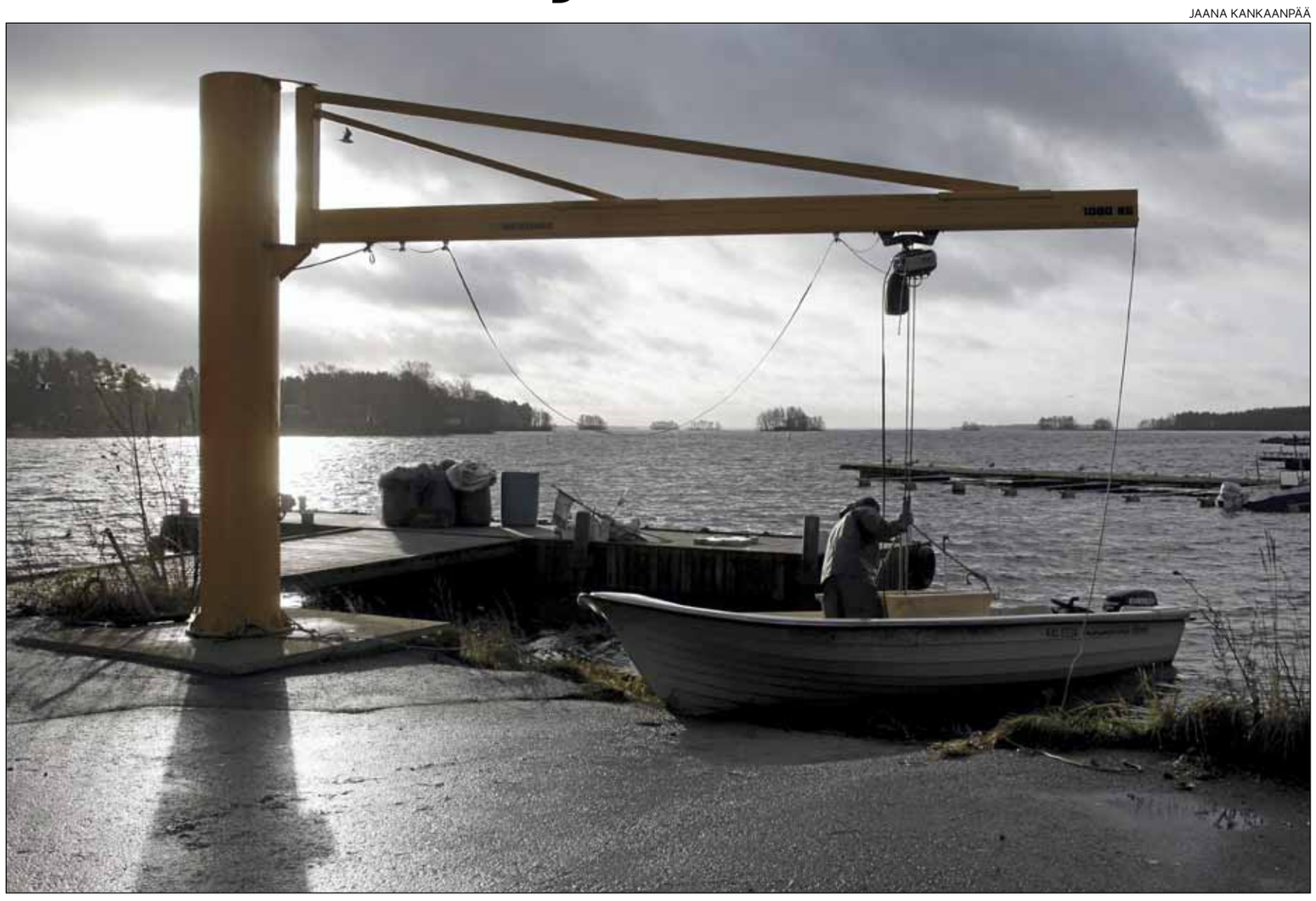

Suomessa toimii reilut parituhatta ammattikalastajaa, joista päätoimisia on 550. Vuosikymmenessä kalastuksesta leipänsä saavien määrä on puolittunut.

Valtameriä tyhjennetään kiihtyvällä tahdilla. Kalakantojen peruuttamaton romahdus voi olla edessä jo muutaman vuosikymmenen sisällä.

Ympäristöasiantuntija **Emma Kari** ja toimittaja **Kukka Ranta** ovat tehneet pysäyttävän teoksen Kalavale, jonka soisi jokaisen kuluttajan lukevan.

» EU:n tuontikalasta jopa puolet arvioidaan olevan laittomasti pyydettyä.

Laitonta kalaa lautasella
Kirja johdattaa saastuneen Kymijoen suistosta Senegalin ja Las Palmasin rannoille. Matkan varrella tulevat tutuiksi autioituneet kalastajakylät ja tyhjiä verkkoja nostavien kalastajien epätoivo.

Lukija ymmärtää, että tyhjennettyämme omat meremme olemme siirtyneet viemään kalat maailman köyhimmiltä ihmisiltä. Teemme niin, koska tekojemme seuraukset näkyvät viimeisenä omilla lautasillamme.

Nykyään suomalaisten ruokapöydissä tarjotusta kalasta 70 prosenttia tuodaan ulkomailta. Harva kuluttaja tietää, miten ja missä kala-ateria on pyydetty. EU:n tuontikalasta jopa puolet arvioidaan olevan laittomasti pyydettyä.

Trooli raapii pohjaa
Kestämätöntä kalastuksesta tekevät jättikokoiset troolarit, jotka sotalaivueiden tavoin imuroivat merestä kaiken elollisen. Pohjatroolit, joista suurimpien rehuksi.

Suomen omat luonnonlohikannat ovat vähentyneet niin, että 18:sta Itämeren luonnonlohikannasta on jäljellä enää kaksi. Ammattikalastajien silakka- ja kilohailisaaliista valtaosa päätyy turkisteollisuuden päätyy vaivainen viidennes pyydetystä kalasta. Vuosittain takaisin mereen heitetään 30 000 miljoonaa kiloa kuollutta kalaa. Verkkoihin päätyy myös satojatuhansia valaita, delfiinejä ja muita eläimiä.

Kaikkein eniten sivusaalista sisään mahtuisi 12 Jumbo jet -lentokonetta, raapivat merenpohjan rikki. Osin siksi korallit ovat häviämässä tällä vuosisadalla.

Kalastus on myös tuhlailevaa. Jonkin tai jonkun syötäväksi aiheutuu katkarapujen troolauksesta.

Kuluttaja voi vaikuttaa
Vastuu merten luonnonvaroista kuuluu kaikille: poliitikoille, kauppiaille, kuluttajille, kalastajille ja järjestöille.

Osa valtioista onkin suojellut merialueitaan ja tiukentanut kalastuskiintiöitä. EU-maat puolestaan ovat sitoutuneet palauttamaan kalakannat kestävälle tasolle 2015–2020 mennessä.

Suomessa ympäristöjärjestö WWF käynnisti 2011 kampanjan, jolla pyritään lopettamaan kestämättömästi pyydetyn tai tuotetun kalan myynti. Moni kauppaketju ja ravintola on jo sitoutunut tavoitteeseen.

Kuluttajat saavat osviittaa kestävien kalalajien ostoon WWF:n laatimasta kalaoppaasta *wwf.fi/kalaopas*.

KATJA KOLJONEN

Emma Kari & Kukka Ranta: Kalavale – tyhjenevä meri ja ihmiset sen rannalla. 112 sivua. Into-kustannus.

FAKTAT

Valtaosaa kaloista ylikalastetaan

Nykyinen kalastus voi johtaa kaupallisten kalakantojen romahdukseen vuoteen 2048 mennessä. Tutkimus on julkaistu 2005 Science-lehdessä.
YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestön FAO:n kartoitusten mukaan lähes kolmannes tutkituista kalakannoista on romahtanut tai ylikalastettu.
Romahtaminen tarkoittaa, että 90 prosenttia kalakannasta on tuhoutunut.
Jopa 87 prosenttia tunnetuista kalakannoista pyydetään liikaa tai kestävyyden rajoilla.
Suomen 73 kalalajista uhanalaisiksi luokitellaan 12 ja silmälläpidettäviksi 6.
Maailman merien pinta-alasta 99,4 prosenttia on kalastuksen piirissä.
Lähes puolet maailman kalansaaliista käytetään kalajauhon ja -öljyn valmistamiseen, lähinnä eläinrehuksi.
Lähde: Kalavale

Maapallon asukas syö 42 kiloa lihaa vuodessa

Maapallon asukas söi lihaa keskimäärin 42,3 kiloa viime vuoden aikana, amerikkalainen Worldwatch-instituutti laskee.

Lihan kulutus taantui 200 grammaa vuodesta 2010.

Tuotantokin kasvoi aiempaa hitaammin, 0,8 prosenttia 297 miljoonaan tonniin 2011. Syiksi Worldwatch arvelee kuivuuden, rehujen kallistumisen ja eläintaudit.

Täksi vuodeksi maailman lihantuotannon ennuste on 302 miljoonaa tonnia.

Siipikarja ohittaa pian sianlihan
Kymmenessä vuodessa lihan tuotanto on lisääntynyt 20 prosenttia.

Kulutus on puolestaan lisääntynyt 15 vuodessa teollisuusmaissa 15 ja kehitysmaissa 25 prosenttia. Kiloissa ero on silti vain kasvanut, sillä teollisuusmaissa keskivertoasukas syö vuodessa lihaa 78,9 kiloa, kehitysmaissa 32,3 kiloa.

Viime vuonna maapallolla tuotettiin sikaa 109, siipikarjanlihaa 101, naudanlihaa 67 ja lampaanlihaa 13 miljoonaa tonnia.

Siipikarjanliha noussee pian ykköseksi: sen tuotanto kasvoi viime vuonna 3 prosenttia, kun

» Siipikarjanliha noussee pian ykköseksi.

taas sianlihan tuotanto väheni 0,8 prosenttia.

2,7 miljoonaa kuolee eläinperäiseen tautiin
Kansainvälisen kotieläintutkimusinstituutin raportin mukaan eläinperäiset taudit aiheuttavat 2,7 miljoonan ihmisen kuoleman vuosittain. Kaikista kulkutaudeista 75 prosenttia on nykyään lähtöisin eläimistä ja eläintuotteista.

Worldwatchin mukaan useimmat eläinperäiset kulkutaudit voidaan jäljittää teollisuusmaisiin lihantuotantolaitoksiin. Sellaisten lasketaan tuottavan 72 prosenttia maailman broilereista, 43 prosenttia kananmunista ja 55 prosenttia sianlihasta.

Worldwatchin mukaan teollisuusmaisessa tuotannossa tautien leviämistä edistävät eläintiheys, yksipuolinen ruokinta ja antibioottien löysä käyttö, jolloin bakteerit tulevat nopeasti niille vastustuskykyisiksi.

HEIKKI VUORELA

Orionin perusvoiteet APTEEKISTA

Monikäyttöinen perusvoide koko perheelle

• Kosteuttavaksi perusvoiteeksi allergiselle ja herkälle iholle
• Pesuvoiteeksi – kuivalle ja karhealle iholle, myös meikinpoistoon
• Suosituin kotimainen perusvoide
• Hajusteeton

Aqualan L perusvoide.fi
Miellyttävä nopeasti imeytyvä perusvoide koko kehon päivittäiseen ihonhoitoon.
ORION PHARMA Hyvinvointia rakentamassa
30 g, 100 g, 200 g ja 400 g pumppupullo, SV-peruskorvattava reseptillä. Lisätietoja numerosta 010 426 2928 klo 8–16 ja itsehoitoapteekki.fi

26.–27.1.13 TAMMIKUUSSA TALLINNAAN — 117 €/hlö/2-hh
Hotelli Radisson Blu
1.-7.4.13 Keväthangille SAARISELÄLLE — 445 €/hlö/2-hh
Kylpylähotelli Holiday Club
14.–21.4.13 TULPPAANIMATKA HOLLANTIIN — 895 €/hlö/2-hh
17.–19.5.13 TÜRIN KUKKAMARKKINAT — 195 €/hlö/2-hh
Myös tilausajot laadukkailla 16-, 20-, 50- ja 59- paikkaisilla turistibusseilla.
Lisätietoa matkoistamme 010 2310 580
www.timotuomisto.fi tilausliikenne@timotuomisto.fi
TILAUSLIIKENNE Timo Tuomisto Ky 39500 Ikaalinen

VAHVAA SUOMALAISTA DRAAMAA

Hella Wuolijoki - Miika Muranen
NISKAVUOREN NAISET
Balladi intohimosta, rakkaudesta ja pettymyksestä. Syvälle suomalaiseen mielenmaisemaan porautuva musiikkinäytelmä, jonka musiikkina kuullaan Rajattomat-yhtyeen tunnetuksi tekemään musiikkia.
Ohjaus Miika Muranen
ENSI-ILTA 19.1.2013

Jari Nissinen
SUOMI-KONEPISTOOLI
Alussa oli ase. Sitten se piti automatisoida. Asesuunnittelija Aimo Lahden värikäs elämä.
Ohjaus Taru Mäkelä
KANTAESITYS 16.1.2013

Ryhmämyynti (03) 752 6000
Lippumyymälä 0600 30 5757 (1,51 €/min +pvm)
Lippupiste 0600 900 900 (1,97€/min+pvm)
www.lahdenkaupunginteatteri.fi
LAHDEN KAUPUNGINTEATTERI